KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 26go Września. Rok 1864. **№ 220.** Dnia 14 (26) Września 1864 Roku.

Poniedziałek. | Wschód Słońca g. 5 m. 53 Zachód „ „ 5 „ 49 | Jutro, ŚŚ. Kosmy i Damiana MM.

Wczoraj w czasie Nabożeństwa w Kaplicy Instytutu Muzycznego, uczennice i uczniowie, odśpiewali Mszę Eiblingera z towarzyszeniem organu (przez P. Śliwińskiego trzymanego) i instrumentów smyczkowych, Ojcze Nasz, Studzińskiego; nadto Panny Paschalis, Byron, Bąkowska, Jaroszewicz, Fiedler i Brzechffa, wykonały Offertorjum z Mszy Moniuszki na 3 głosy.

NAJWYŻSZE UKAZY
O WYCHOWANIU PUBLICZNEM W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

I.
UKAZ NAJWYŻSZY
O SZKOŁACH POCZĄTKOWYCH W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Z BOŻEJ ŁASKI,
MY ALEXANDER II,
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSJI, KRÓL POLSKI, WIELKI XIĄŻĘ FINLANDZKI,
etc., etc., etc.

(Dalszy ciąg.)

Art: 8. Zebrania Gminne i wioskowe, jeśli uznają tego potrzebę, wybiorą dla Szkoły Gminnej lub wioskowej, albo dla kilku szkół razem, w blizkości siebie położonych, osobnego Nadzorcę z osób mających prawo być wybranemi na urzęda gminnej lub wioskowej administracji. Nadzorcy ci zatwierdzani być mają w tych obowiązkach przez Naczelnika Dyrekcji Naukowej i bezpośrednio zależni będą od Wójta Gminy. Spełniać oni mają obowiązki poniżej w Art: 9 wymienione.

Art: 9. Obowiązki Wójtów Gmin i Sołtysów względem podległych im początkowych szkół gminnych i wioskowych są następujące:

a) czuwać nad sprawowaniem się nauczyciela i nad należytem wypełnianiem przez niego swych obowiązków;

b) przedstawiać właściwemu Zebraniu gminnemu lub wioskowemu, o potrzebach szkoły i o środkach zapewnienia i ulepszenia jej bytu;

c) ściągać z właściwych gmin lub gromad wioskowych, przypadające na utrzymanie szkoły opłaty i podnosić z innych źródeł na szkołę wyznaczone fundusze;

d) układać Etat funduszów szkolnych, czynić z nich wydatki odpowiednie właściwemu ich przeznaczeniu, oraz prowadzić dokładne rachunki i przedstawiać takowe właściwemu Zebraniu Gminnemu lub wioskowemu.

Niektóre obowiązki z wyżej wymienionych mogą być na Nadzorcę szkoły, pod kontrolą Wójta Gminy lub Sołtysa, albo na miejscowego Nauczyciela, tam gdzieby osobnego Nadzorcy nie było, wkładane, względem czego wydaną być ma przez Zarząd Oświecenia Publicznego stosowna Instrukcja.

Art: 10. Zebrania gminne i wioskowe nie mają prawa pozbawiać szkół i nauczycieli, wyznaczonych im dochodów pieniężnych lub dogodności w naturze, nie zastąpiwszy takowych z innych źródeł równej wysokości dochodami, z zatwierdzenia Naczelnika Dyrekcji Naukowej. Również nie mogą zebrania gminne lub wioskowe, bez powołania tegoż Naczelnika, zwijać istniejące szkoły.

Art: 11. Gminne i wioskowe zebrania mogą zakładać nowe Szkoły początkowe, jak tylko wyznaczą dostateczne na ich utrzymanie środki, a mianowicie: dom na pomieszczenie szkoły i nauczyciela; opał dla domu tego; fundusz na wynagrodzenie nauczyciela lub nauczycielki, w ilości, jaka na zasadzie Art: 44 ustanowioną zostanie, oraz pewną summę na drobne wydatki (jako to: na materjały piśmienne, na potrzeby naukowe i na utrzymanie domu). Uchwałę swą w tej mierze zapadłą zebranie gminne lub wioskowe przedstawia Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej do zatwierdzenia.

Art: 12. Szkoła uważa się za otwartą, po przedstawieniu Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej uchwały Zebrania Gminnego lub wioskowego, o jej założeniu i po dopełnionym, według Art: 38, wyborze nauczyciela lub nauczycielki.

Art: 13. Jeśli Gmina lub Gromada wioskowa przy założeniu Szkoły początkowej, przyjmie na siebie nie mniej jak połowę wydatków na płacę nauczyciela i na drobne rozchody szkolne, w art: 11 oznaczone, i zobowiąże się dostarczać tejże szkole wszelkie inne potrzebne na jej utrzymanie środki, to Gminie takiej lub Gromadzie wioskowej, jeśli przytem mieszkańcy jej znajdują się w niezamożnym stanie, dozwala się prosić Rządu o przyjęcie na rachunek Skarbu, w ciągu pierwszych lat 10, pozostałej reszty wydatków na płace nauczyciela i na pomniejsze szkolne rozchody. Po upływie wszakże lat 10ciu, Gmina takowa lub Gromada wioskowa obowiązaną będzie zaspokajać w zupełności wszystkie na Szkołę wydatki z własnych swych zasobów.

Art: 14. Gminom i Gromadom wioskowym dozwala się, w razie koniecznej potrzeby pobudowania domu szkolnego lub gruntowej jego reparacji, prosić o zaliczenie ze Skarbu lub z innych oddzielnych źródeł, tytułem pożyczki, potrzebnej na ten cel summy.

Wszelkie prośby w przedmiotach tak niniejszym jako też i poprzednim art: 13 oznaczonych, przedstawiają się Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej, a po roztrząśnieniu ich w Zarządzie Oświecenia Publicznego przez Radę Administracyjną Królestwa, porządkiem ustanowionym, decydowane być mają.

Art: 15. Komitetowi Urządzającemu w Królestwie, wspólnie z Radą Administracyjną, poleca się rozważyć przedmiot o wyznaczeniu corocznie z funduszów

Skarbu do dyspozycji Naczelników Dyrekcji Naukowych, pewnej summy dla rozdania jej tytułem zasiłku pomiędzy będące w największej potrzebie Szkoły gminne i wioskowe, zaprojektować wysokość tej summy wraz z przepisami rachunkowości i kontroli czynionych z niej wydatków, i wnioski swoje w tym przedmiocie, do NASZEGO zatwierdzenia przedstawić.

II. O organizacji i zarządzie Szkół początkowych w miastach i miasteczkach.

Art: 16. Szkoły początkowe po miastach i miasteczkach istniejące, nazywać się mają miejskiemi.

Art: 17. Nadzór ogólny nad szkołami początkowemi miejskiemi, pod głównem zawiadywaniem zarządu Oświecenia Publicznego, do Zwierzchności Dyrekcji Naukowej należy, na zasadzie przepisów zawartych w osobnym Ukazie w dniu dzisiejszym wydanym.

Art: 18. Do czasu ostatecznego urządzenia Gmin miejskich, Naczelnik Dyrekcji Naukowej zwoływać będzie miejscowych mieszkańców, w miarę możności, dla wspólnego naradzenia się z nimi o użyteczności i potrzebach szkół miejskich i dla sprawdzenia wydatków z funduszów szkolnych.

Art: 19. Naczelnik Dyrekcji Naukowej, tam gdzie to uzna możebnem, ustanowi do zarządzania miejskiemi Szkołami początkowemi osobnych nadzorców. Nadzorcy ci wybrani być mają z pomiędzy miejscowych mieszkańców, a w miastach, gdzie są wyższe zakłady naukowe, obowiązki te poruczone zostaną przed innemi, jednemu z najgodniejszych zaufania nauczycieli lub prosesorów tych zakładów. W miastach znaczniejszych, w których jest kilka szkół początkowych, może być mianowanych dwóch lub więcej Nadzorców, i pomiędzy nich rozdzielone będą Szkoły w sposób najdogodniejszy.

Art: 20. Nadzorca Szkoły miejskiej też same ma względem niej obowiązki, jakie w art: 9tym dla Nadzorcy Szkół gminnych i wioskowych są wskazane. Sprawozdanie z czynności swoich składa on Naczelnikowi Dyrekcji Naukowej. Tam gdzie nie będzie ustanowiony osobny Nadzorca Szkoły miejskiej, obowiązki te wkładają się na nauczyciela.

Art: 21. Przepisy dotyczące wyznaczenia Nadzorcom miejskich szkół początkowych pieniężnego wynagrodzenia, oraz określenia ich prerogatyw służbowych, wydać ma Urządzający w Królestwie Komitet, wspólnie z Radą Administracyjną.

Art: 22. Mieszkańcy miast i miasteczek mogą zakładać nowe szkoły początkowe, z zastosowaniem się do porządku w art: 11 co do urządzenia podobnych szkół w gminach i wioskach, oraz w art: 40 co do wyboru nauczycieli przepisanego. W razie koniecznej potrzeby pobudowania domu szkolnego lub gruntowej jego reparacji, mieszkańcy miast i miasteczek mogą korzystać z prawa oznaczonego w art: 14.

(Dalszy ciąg nastąpi). (Dz: W.)

Berlin, 22 Wrzesnia. — Najjaśniejszy Cesarz Rosyjski przybył dziś o godz: 7½ z rana do Poczdamu i przyjmował niezwłocznie wizytę Króla Pruskiego. P. Bismarck nie będzie mógł przybyć wczas dla przedstawienia się Jego Cesarskiej Mości, gdyż bawi obecnie przy swej żonie, niebezpiecznie chorej. (D. W.)

Berlin, 22 Wrzesnia. — Najjaśniejszy Cesarz Rosyjski przybył tu dziś o godz: 7½ z rana, w towarzystwie Ich Cesarskich Wysokości Wielkich Xiążąt Cesarzewicza Następcy Tronu Mikołaja Alexandrowicza i Alexego Alexandrowicza. Wiadomo, że przyjazd Najjaśniejszych Osób miał wcześniej nastąpić, lecz podróż doznała zwłoki z tego powodu, że pociąg, który wyszedł z Berlina wczoraj o 11½ wieczorem, uderzył pomiędzy Brandeburgiem i Genthin o pociąg towarowy, co spowodowało popsucie drogi żelaznej, tak, iż pociąg nadzwyczajny, którym jechali Najdostojniejsi Podrózni, nie mógł tamtędy przejść i musiano posłać o godz: 3½ z rana z Poczdamu pociąg z królewskim wagonem salonowym dla przewiezienia Najdostojniejszych Gości. Najjaśniejszego Cesarza przyjmowali: Poseł Cesarsko-Rosyjski d'Oubril, Rosyjski Pełnomocnik wojenny przy dworze tutejszym Jenerał-Adjutant Hr: Adlerberg III, wraz z bawiącymi tu oficerami Rosyjskimi, Radca Stanu, Radca Poselstwa Peterson i liczni urzędnicy poselstwa. Ze strony zaś pruskiej, Najjaśniejszego Cesarza przyjmowali: przeznaczony do pozostawania przy Jego Cesarskiej Mości Jenerał Piechoty v. Werder, Jenerał-Porucznik v. Alvensleben, w miejsce komendanta Poczdamu Dyrektor wojskowego domu sierot Pułkownik v. Randow, przeznaczony do pozostawania przy Jego Cesarskiej Mości Wielkim Xięciu Cesarzewiczu Następcy Tronu Pułkownik v. Treskow, Dowódca zachodnio-pruskiego pułku ułanów Ner 1, którego Szefem jest Jego Cesarska Wysokość, przeznaczony do pozostawania przy Jego Cesarskiej Mości młodszy Porucznik 1go pułku Brandenburgskiego ułanów Ner 3ci v. Müller i Dyrektor policji Engelken. Straż honorową trzymał oddział 61go pułku. Najjaśniejszy Cesarz i Wielki Xiążę Cesarzewicz Następca Tronu, w uniformach pułków Pruskich, których są Szefami, udali się niezwłocznie do zamku miejskiego Poczdamskiego, gdzie Jego Cesarska Mość zajął apartamenta od strony ogrodu spacerowego, a Ich Cesarskie Wysokoście Wielki Xiążę Cesarzewicz Następca Tronu i Wielki Xiążę Alexy, dawne apartamenta Fryderyka Wielkiego. Zaraz po przybyciu Najjaśniejszego Cesarza, Król złożył Jego Cesarskiej Mości wizytę i udał się około godz: 9½ ze swymi Najdostojniejszymi Gośćmi do banhofu, gdzie znajdowali się Xiążę Następca tronu Pruskiego, oraz Xiążęta Karol, Fryderyk-Karol, Albert (ojciec), Adalbert i Xiążę dziedziczny Reuss. W banhofie Król przedstawił Najjaśniejszemu Cesarzowi wyższych oficerów Austrjackich, poczem nastąpił wyjazd na manewra.

W orszaku Najjaśniejszego Cesarza znajdują się: Jenerał-Adjutanci: Jenerał jazdy Xiążę Dołgoruków i Jenerał-Lejtnant Hr: Alexander Adlerberg II, Fligel-Adjutanci: Pułkownik Rylejew i Hr: Woroncow-Daszkow, Rzecz: Radca Stanu Kirilin i Lejb-Lekarz Dr Carell; w orszaku Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Cesarzewicza Następcy Tronu, znajdują się: Jenerał z orszaku Jego Cesarskiej Mości Richter Adjutanci osobiści Xiążę Bariatyński, Koszelew i towarzyszący Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Tronu w jego podróżach Cziczerin, Profesor prawa publicznego na Uniwersytecie Moskiewskim; w orszaku Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Alexeg

znajduje się Kontr-Admirał Possiet. Cały orszak składa się z 50ciu blizko osób. (Dz: Warsz:)

Przez Najwyższy rozkaz Cesarski z d. 1 (13) Września, wydany w Jugenhejmie, dotychczasowi starsi Adjutanci Sztabu Jeneralnego w byłym sztabie wojsk w Królestwie Polskiem, Pułkownicy: *Mirkowicz 1* i *Krywonosow*, przeznaczeni zostali: pierwszy z nich do szczególnych poleceń, a ostatni—Starszym Adjutantem w Sztabie Okręgu Wojennego Warszawskiego. (Dz: War:)

Jedną z ważniejszych gałęzi administracji publicznej są bez zaprzeczenia kommunikacje, one bowiem bezpośrednio wpływając na ułatwienie stosunków mieszkańców przyczyniają się do podniesienia przemysłu i bogactwa narodowego, a tem samem i ogólnego dobrobytu. Jeżeli rozwój dróg żelaznych i bitych, oraz kommunikacji wodnych w całym kraju jest szczególnym przedmiotem troskliwości Władzy, nie mniejszej doznaje opieki, zapewnienie i ulepszenie kommunikacji wewnątrz miast, zwłaszcza stolicy. Utrzymanie i ulepszenie bruku, zabrukowanie ulic dotąd niebrukowanych, nie pomału przyczyniło się do wygody mieszkańców naszej Warszawy. Niejednokrotnie dawały się słyszeć użalania na częste psucie się powozów i wozów, kaleczenie koni, a cóż dopiero mówić o tej części niezamożnej ludności, co zamieszkując odległe niebrukowane ulice, przez większą część roku, bo przez pół jesieni, zimę i początek wiosny narażoną była na niszczenie odzieży i obuwia brnąc po kostki w błocie, a często pozbawioną była niezbędnych do życia artykułów drzewa i wody, gdyż ani drwal, ani woziwoda, nie chciał się puszczać w odległe ulice po bezdrożach i topielach. Jeszcze w końcu z. r. Warszawa miała 25 ulic nie brukowanych, a 28 tylko częściowo zabrukowanych; dzisiejszy Zarząd Miasta przedewszystkiem wygodę i dobro mieszkańców mając na celu, niezwłocznie postarał się zaradzić tym niedostatkom, i zarządził naprawę istniejących już bruków i ułożenie nowych. Roboty tego rodzaju wymagają nietylko znakomitego nakładu, pilnego i troskliwego dozoru ale i pospiechu. Fundusze miasta przy znakomitych jego wydatkach, nie były wystarczające, nadzór nad robotami przy braku odpowiedniej służby technicznej, utrudniony pospiech, tak z powyższych powodow, jakoteż niedostateczności przepisów, dopuszczających długich korrespondencji w przedmiotach zwłoki nie cierpiących, prawie niemożliwy. Przy wytrwałości jednak i silnej woli czynienia dobrze, obmyślono fundusze, powiększono służbę techniczną, ustanowiono dozór przedstawiający wszelką rękojmię, przez utworzenie delegacji z urzędników technicznych i obywateli miasta, a mianowicie: PP. Borzęckiego Radcę Budowniczego, Świeszewskiego Naczelnika Wydziału Technicznego Zarządu Kommunikacji, Rakowieckiego byłego Podpułkownika korpusu Inżynierów, Sliżewskiego Naczelnika Wydziału Administracyjnego Magistratu, Jodko Inżyniera miasta i Szpadkowskiego przedsiębiercę robót mularskich. Wreszcie wyjednano zmianę obowiązujących przepisów. Zadaniem delegacji postawiono baczne śledzenie potrzeb miasta, czystość, dogodność i bezpieczeństwo kommunikacji, rozważanie robót, jakie w interesie miasta przedsięwzięte być winny. Delegacja taka odbywa rewizje bruków, mostków, kanałów, sporządza szczegółowe protokuła naradcze, co do przedsiębrać się mających napraw, i przedstawia służbie Inżynierskiej miasta dla dopełnienia kosztorysów, a po ich zatwierdzeniu przez władzę czuwa nad ich wykonaniem, kontrolując zarazem służbę Inżynierską i entreprenerów, a tem samem przychodzi już w pomoc Zarządowi Miejskiemu. Roboty w r. b. w ten sposób uskutecznione dają nam już rękojmię, że i w roku przyszłym z równą dokładnością prowadzone będą, i że miasto nasze i w tym względzie od innych różnić się nie będzie, a choć przy takiej rozległości Warszawy, nie w jednem miejscu bruki jeszcze naprawy potrzebują, jest nadzieja, a nawet pewność, że wkrótce i te bruki do należytego stanu doprowadzone zostaną, zwłaszcza jeżeli próby obecnie z brukiem żelaznym dokonywane, odpowiedzą oczekiwaniom, i ten rodzaj bruku trwalszy, dogodniejszy i tańszy od kamiennego, przy nowem brukowaniu ulic znajdzie zastosowanie.

Stosownie do ogłoszenia zamieszczonego przez nas w Nrze 209 *Kurjera*, odbył się w dniu 18tym b. m. examin w Iej Ochronie Gminy Starozakonnych, mieszczącej się w Głównym Domu Schronienia ubogich i sierot tegoż wyznania, za Wolskiemi Rogatkami; przy assystencji Członków Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności i Dozoru Szkół elementarnych, oraz Opiekunek miejscowych i z innych Ochron. Drugi to już z kolei examin od czasu otwarcia tej tak pożytecznej, dla dzieci niezamożnych rodzin, Instytucji. Dziewięć zaledwie miesięcy upłynęło od ostatniego examinu, o którym daliśmy na początku roku bieżącego sprawozdanie, a trudno w istocie uwierzyć, aby w tak krótkim czasie był tyle znakomity pod względem moralnym i umysłowym postęp, jaki dzieci na examinie tym okazały. Zdawało się nam, że jesteśmy nie na examinie w Ochronie, ale w jakimś Zakładzie naukowym elementarnym, tak były trafne i śliczne odpowiedzi dzieciaków na czynione im zapytania z Historji Świętej, z Historji Polskiej, Rachunków i Jeografji. Oprócz tego czytania Polskie i Hebrajskie, Kaligrafja i robotki kobiece były dalszym przedmiotem examinu. Wszystkie dzieci, których w dniu tym było przeszło 80 i to dziewczynek, zasługiwały na pochwałę, lecz tylko samym celującym 10ciu rozdano nagrody w xiążkach, a innym upominki w ubiorach. Tylko praca i to praca mozolna i usilna mogła wydać tak pomyślny rezultat, tylko troskliwość nadzwyczajna Dam, Opiekunek tej Instytucji, mogła przynieść tak wielkie owoce. Lecz cała zasługa niewątpliwie należy się tu Szanownej Ochmistrzyni tej Ochrony Pani Jakubowicz, i jej zacnej Córce a pomocnicy, Pannie Pelagji.

Wody mineralne Vichy, coraz więcej w używanie wchodzą. Wiele bardzo osób i u nas, dobroczynnych skutków onychże doznało. Użycie ich, nie pociąga zwykle za sobą, tych obostrzeń w djecie jakie są wymagane przy piciu innych wód mineralnych. Nieidzie wszakże za tem, aby się brać do kuracji bez zastosowania się do wskazań jakie lekarz, przepisując takowe, w szczególnych wypadkach, zalecić uważa potrzebę. Jakkolwiek jesteśmy przeciwnikami wszel-

kich modnych kuracji, wszelako i tej eleganckiej strony, zaprzeczyć nie można wodom Vichy, do których zdążają, jak to dawniej mówiono: „Senat i rycerstwo" całej Europy.

Adjutant Komendant Maréchal, niedawno posunięty do stopnia Komandora Legji Honorowej liczący sto i jeden lat, nie jest, jakieśmy niedawno donosili, najstarszym z Oficerów armji francuzkiej. Tytuł ten należy się dla Pułkownika Inżynierji Dubois Freney, Emeryta, Kawalera Śgo Ludwika i Komandora Legji honorowej od r. 1863, zamieszkałego w Laval, a urodzonego dnia 2go Sierpnia 1758 roku. Pomimo że już od lat kilku jak skończył setkę, zachował zupełną przytomność umysłu przy ciągłej wesołości. Codzień każe sobie czytać swój dziennik od końca do końca, rozmawia z przyjemnością z Przyjaciołmi i nuci „z braku zajęcia" jak sam powiada, zwrotki z swej młodości. Syn starszy jest jak ojciec Pułkownikiem Inżynierji, a teraz komendantem drugim Szkoły Inżynierów i artylerji w Metz.

Hollandja, która chodowaniem kwiatów celuje, robi przygotowania do wystawy między-narodowej w r. p. kwiatów, połączonej z kongresem między-narodowym Botaników. Ma być rozdanych 122 medali złotych, 127 pozłacanych i 161 srebrnych, nie licząc nagród w pieniądzach.

Wystawa Przemysłowa, organizująca się w pałacu Przemysłu na polach Elizejskich we Francji, ma być otwartą od 1go Października r. b.

I w Paryżu już się pojawiać zaczynają Kalendarze na rok 1865.

Z wykazu departamentu wychowania publicznego, niedawno ogłoszonego, tyczącego się stanu szkół w r. 1859/60, można się łatwo przekonać z cyfr o stanie pomyślnym tej gałęzi w Prusach. I tak na 18,476,500 dusz całej ludności, rachują 3,090,294 dzieci mających wiek przepisany do uczęszczania szkół elementarnych, z których 2,875,836 chodziło do szkół publicznych, a 84,021 do zakładów prywatnych; co stanowi 2,959,857 uczni. Z pozostałych zaś 130,437 większa część pobierała nauki w zakładach wyższych publicznych lub prywatnych.

W przyszły Czwartek, rozpoczyna się w Krakowie dwutygodniowy targ doroczny Święto-Michalski.

Onegdaj przyjechali do Warszawy: Jenerał-Major *Sumarocki* z Łowicza; Rz: Radca Tajny *Tymowski* i Członek Rady Stanu Królestwa *Dekuciński* z Karlsbad; oraz Rz: Radca Stanu v. *Berg* z Londynu;—wyjechali: Jenerał-Lejtnant *Semeka* do Płocka; oraz Radca Tajny Senator *Funduklej* do Drezna;—wczoraj zaś przyjechał: Jenerał Artylerji *Sztaden* z Brześcia Litewskiego; — wyjechali: Jenerał-Major *Woźnieseński* i dymissjonowany Jenerał-Major *Naumow* do Petersburga; oraz Rz: Radca Stanu *Niekludow* do Berlina.

Jutro jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci ś. p. Michała *Kowalewskiego*, Radcy Dworu, odbędzie się żałobne Nabożeństwo w Kościele XX. *Bernardynów*, o godz: 10tej z rana, za spokój duszy jego; na które, pozostała Żona, życzliwych Przyjaciół i Znajomych zaprasza. (75.)

Jutro, w Kościele XX. *Franciszkanów*, o godz: 9tej z rana, jako w 8mą bolesną rocznicę skonu ś. p. Franciszka-Xawerego *Chmielewskiego*, b. Właściciela Drukarni, odprawioną będzie Wotywa żałobna, za spokój jego duszy; na którą, pozostała Wdowa, uprzejmie zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zmarłego. (147.)

Jutro w Kościele XX. *Karmelitów* na Lesznie, odbędzie się żałobne Nabożeństwo za dusze ś. p. Władysława *Orłowskiego* i Władysława *Gury*, o godz: 11tej z rana; na które, stroskane Siostry, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. (133.)

Jutro, jako w pierwszą rocznicę skonu, ś. p. Antoniny *Skrodzkiej*, Artystki Teatrów Warszawskich, odprawione zostanie Nabożeństwo żałobne o godz: 10½ w Kościele XX. *Franciszkanów*; oraz w przyszły Wtorek dnia 4go Października Msza Święta o godz: 10½ w Powązkach, za duszę ś. p. *Antoniny* i jej brata *Romana*, i poświęcenie ich pomnika; na które to Nabożeństwa, zaprasza się Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. (148.)

Stanisław *Krzyżanowski*, przeżywszy lat 6, po krótkiej lecz dotkliwej chorobie, zszedł z tego świata. W nieutulonym żalu pozostali Rodzice i Rodzeństwo, zapraszają Krewnych i Przyjaciół, na exportację zwłok, dziś o godz: 4tej po południu, z Kościoła Śgo Karola *Boromeusza*, na cmentarz Powązkowski. (146.)

W dniu wczorajszym zmarł w 74tym roku życia, Karol-Ludwik *Kurtz*, Obywatel, b. Radca Wojewódzki. Exportacja zwłok, nastąpi w dniu jutrzejszym, we Wtorek, o godzinie w pół do 5tej po południu, z domu własnego przy ulicy Elektoralnej N° 760, na cmentarz Ewangelicki. Na obrzęd ten, pozostała Wdowa z Rodzeństwem, Znajomych zaprasza. (145.)

Pozostała Wdowa z Rodziną, składa niniejszem serdeczne podziękowanie wszystkim Przyjaciołom i Znajomym, oraz Artystom Teatru, za oddanie ostatniej Chrześcjańskiej posługi, przy pochowaniu zwłok ś. p. Józefa *Höhr*, Kupca i Obywatela miasta Warszawy. (134.)

Onegdaj po południu, odbyło się poświęcenie nowego zakładu Kawy, przy Wodach Mineralnych w Saskim Ogrodzie. Obrzędu tego dopełnił JEX. Biskup Rzewuski, w obecności JWW. Dembowskiego, Członka Rady Stanu, Jene: Witkowskiego Prezydenta Miasta, i innych zaproszonych osób. Budowa ta nader wykwintna i ozdobna, wzniesioną została podług planów P. Ankiewicza Budowniczego Miasta.

Wczoraj w Teatrze Wielkim dawano po raz pierwszy „Młynarkę Antosię", operetkę komiczną w 1ym akcie, Gewaerta i po raz drugi „Sen Dansomana" Divertissement Tancerskie układu P. Maurice z muzyką P. Stefaniego. Operetka wesoła, pełna komicznych sytuacji, muzyka lekka, żywo przeplatana kilku ładnemi tematami, przy dobrej grze artystów, powinna by zyskać względy publiczności. W Divertissement popisywały się młode tancerki nasze i szkoła baletu. Panny Popiel, Królikowska, Kluger, Eifler, Buczyńska i ich towarzyszki obsypywane były oklaskami, jak również P. Szalow; a szczególne wzbudziły zajęcie tańce Sabaudzkie wykonane przez maleńkie uczennice baletu, które powtarzać musiano. Po skończeniu widowiska wywołano zasłużonego twórcę naszego baletu i pierwszego jego nauczyciela P. Maurice.

P. Moniuszko, Dyrektor Opery Polskiej i Członek Zarządu Instytutu Muzycz:, wyjechał do Cesarstwa.

Wiadomości Zagraniczne.

ANGLJA. *Londyn, 17go Wrzes:.* — Poseł Angielski w Wiedniu, Lord Bloomfield spodziewany tu jest w końcu b. m.— Słychać iż jeden z Kapeluszów Kardynalskich, wakujących po zgonie Kardynałów Savelli i Bedini, ma się dostać Proboszczowi Westminsterskiemu, Dr Manning, który wprzód dla przejścia stopni hierarchicznych, otrzyma godność Biskupią. Przed przejściem na łono Kościoła Katolickiego, Dr Manning należał do Kościoła Anglikańskiego i był Archi-Djakonem dyecezji Chichester, oraz jednym z najgorliwszych i najczynniejszych pomocników Biskupa Oxfordzkiego. Drugi Kapelusz Kardynalski, ma otrzymać jeden z Biskupów Francuzkich, ściśle zaprzyjaźniony z Cesarzem. — Na Kongres naukowy w Bath, otwarty pod tak pomyślnemi wróżbami nieszczęśliwy wypadek rzucił całun smutku. Słynny podróżnik Afrykański i badacz okolic źródeł Nilowych, Kapitan Speke, który się udał do Bath, dla uczestniczenia w naradach sekcji jeograficznej, zginął nagle w sile wieku. — Ogłoszony przez tutejszą urzędową gazetę dekret Cesarza Maxymiljana, znoszący blokadę portów mexykańskich, jest datowany 29 Lipca.— Zbrodniarz Müller przybył tu po południu z Liverpool i natychmiast w powozie więziennym odwieziony został do stacji policyjnej na Bowstreet. (N. Pr: Ztg).

FRANCJA. *Paryż, 18go Wrzes:.* — Wieść, jakoby pomiędzy Francją a Włochami, toczyły się pewne układy, zyskuje coraz większy rozgłos, a dzienniki niektóre, nawet półurzędowe nie zaprzeczają temu. I tak słychać między innemi że Marg: Pepoli przybył do Paryża, dla naprawienia niepowodzeń P. Menabrea, że widział się z P. Drouyn de Lhuys, i że znalazł tego Ministra nader dobrze dla Włoch usposobionego; P. Drouyn de Lhuys przyznał, że Włochy zasługują na to, aby wzięto na uwagę ich kłopoty, a mianowicie ciężar uzbrojeń, do jakich są zmuszone przez opinję publiczną i że nadeszła pora ścieśnienia węzłów przymierza Francuzko-Włoskiego. W skutku tego to widzenia się Mar: Pepoli, przyjmowany był przez Cesarza. Naturalnie krążą tylko pogłoski o tem posłuchaniu, zapewniają jednak, że ponieważ kwestja Rzymska przedstawia zbyt wiele trudności, przeto zwrócą się do Wenecji, której zajęcie pozwoliłoby na zrobienie Medjolanu stolicą Włoch. Zdaje się jednak, że wszelkie te wieści są po prostu przypuszczalnemi. — Korrespondencje z Niemiec są nieco pomyślniejsze. Pokój prawie bezwątpienia zawarty zostanie, a co ważniejsza, Danja zyska lepsze warunki, aniżeliby się spodziewać należało.— Podług doniesień z Kopenhagi, tameczne ministerstwo jest nadzwyczaj przeciwne żywiołowi skandynawskiemu.— Utrzymują również, że gabinet Duński przeciąga układy pokojowe umyślnie w nadziei że jedno z wielkich mocarstw, zaniecha na jej korzyść swej neutralności, ale byłoby to ze strony rządu Duńskiego zgubnem złudzeniem.— Wybór nowego gabinetu Hiszpańskiego, wywarł tu niekorzystne wrażenie. — Dnia 25 b. m. odpływa z Tulonu Adjutant Cesarski wiozący Admirałowi la Grandière i P. Aubaret decyzję rządu co do wiadomego traktatu Kochinchińskiego. Stanie on 28 Paźdz: w Saigon.— Zaprzeczają wieści o zamierzonej przez Cesarza podróży do Baden.

HISZPANJA. *Madryt, 18go Wrzes:.* — Nowy gabinet Narvaeza oświadcza, że trzymać się będzie polityki pojednawczej.—Procesa wytoczone dziennikom, zostały zawieszone. (St. Anz:.)

TURCJA. — Parowiec przybyły do Rhodus z Syrji, przywiózł ważne wiadomości z Bagdadu. Plemie Arabskie Mutefik, które oddawna już okazywało się opornem, teraz zbuntowało się zupełnie. Jeden z pułków Tureckich wysłany przeciw buntownikom w góry, do szczętu zniesionym został. Plemiona Arabskie koczujące pomiędzy Hauranem i Jeruzalem zdają się również od niejakiego czasu okazywać nieprzyjazne usposobienie dla rządu Tureckiego, i być w porozumieniu z Mutefikami. Siedzibą główną burzycieli zdaje się być Damaszek i Bejrut. Arabowie z tamtych okolic dają wiele do czynienia wojskom. Tworzą oni teraz przeważną siłę wojenną, i odpierają skutecznie ataki wojsk, zostających pod rozkazami Jenerała Emina-Paszy. (St: Anzeig:)

Ostatnie Wiadomości.

Podług doniesień z Turynu 22go spokojność w ciągu dnia nie była tam zakłóconą. — Depesza z Madrytu z 23go donosi, że dekretem Królewskim, Kortezy zostały rozwiązane. Nowe wybory naznaczone na d. 22 Listopada. Za wszelkie przewinienia prasowe udzielono amnestję.

Telegram z Paryża z 24go b. m. donosi, iż potwierdza się, że Hr: Sartiges zakommunikował Papieżowi wiadomość o traktacie Francuzko-Włoskim. Papież przyjął tę wiadomość z owem chętnem zainteresowaniem się, z jakiem stara się przyjmować wszelkie kommunikacje udzielane mu ze strony Francji, prosił Hr: Sartiges aby mu pozostawił odpis pomienionego dokumentu i przytem dodał, że takowy rozpatrzy z uwagą, jakiej wymaga ważność sprawy.— Rada narodowa Szwajcarska zatwierdziła 96 głosami przeciw 20, traktat handlowy między Francją i Szwajcarją zawarty.

Ostatnie depesze z Turynu noszą datę 24go b. m. Spokojność została tam przywróconą, i zaburzenia w dniu 24 nie ponowiły się. Król polecił Jenerałowi Lamarmora utworzenie nowego Gabinetu.— Konwencja zawarta z Francją, przyjętą została w całych Włoszech z żywem zadowoleniem.— Powodów dymisji Ministerstwa Włoskiego, szukać należy w wybuchłych rozruchach.

Z Aarhuus 24 b. m. donoszą, że z rokazu rządu, armja okupacyjna Pruska, w liczbie około 30,000 ludzi, uda się na zimowe kwatery do miast wschodnich Jutlandji, od Friedrichshafen do Horzens.

Frankfurtska „Post Ztg:“ pisze: że Lord Clarendon i P. Beust spodziewani są w Wiedniu.—Celem podróży Lorda Clarendon, jak zapewnia depesza z Wiednia datowana 22go, ma być zbliżenie między Austrją i Anglją. Misja ta nie ma żadnego związku z konferencjami. — Austrja rozpoczęła układy w przedmiocie operacji finansowej, opartej na zastawieniu dóbr państwa.— W Berlinie 22go b. m. wieczór, spłonęła wielka fabryka machin Pflug'a. (Schl: Ztg.)

Wiadomości Literackie.

Nakładem Xięgarni Polskiej Adama *Dzwonkowskiego*, ulica Miodowa Ner 482 (nowy 4), wyszły następujące xiążki szkolne: 1) *Nauka czytania ułatwiona*. Nowy Elementarz dla szkółek i ochronek polskich, przez L. Mieroszewską; cena gr: 15 kop: 7½. 2) *Jeografja* powszechna, krótko zebrana przez Felixa Konwerskiego, Nauczyciela szkół Rządowych; cena złp: 3 gr: 10 (kop: 50). 3) *Historja Polska* treściwie zebrana dla użytku młodzieży; cena złp: 3 (kop: 45). 4) *Praktyczna Grammatyka* Polska, Jana Łukomskiego; cena złp: 2 (kop: 30). 5) *Wypisy przez tegoż*, część 1sza; złp: 4 gr: 10 (kop: 65). 6) *Bibljoteka popularna*, część 1sza zawierająca Fizykę i Astronomję popularnie wyłożoną, z wielu figurami w texcie; cena złp: 6 gr: 20 (rs. 1). Oprócz tego zaopatrzona jest taż Xięgarnia *we wszystkie Xiążki szkolne*, w kraju naszym używane, z której niektóre jeżeli nie są nowe, sprzedają się po zniżonych cenach.

Jest do nabycia we wszystkich xięgarniach Warszawskich, dziełko pod tytułem: *Ahn'a, praktyczne prawidła* nauczenia się w krótkim czasie języka rossyjskiego, z zastosowaniem do użytku młodzieży polskiej przez Michała *Amszejewicza* (kurs 1szy). Cena exemplarza kop: 20. Skład główny tego dziełka, w xięgarni *Neudinga*, przy ulicy Rymarskiej.

Ner 38 „Gazety Rolniczej" wyszedł z druku i zawiera: Od Redakcji w przedmiocie wydawnictwa „Gazety Rolniczej" w kwartale IVtym 1864 roku; Wrażenia z podróży gospodarskiej w r. b. odbytej po obczyznie (dokończenie), przez Zygmunta Gawareckiego; Włościanin Polski czyli gospodarstwo wiejskie dla użytku mniejszych gospodarstw i Szkół Rolniczych, napisał Zygmunt Gawarecki, Przegląd krytyczny, dopełnił Józef Gluziński; Nowa wialnia (z ryciną); Korrespondencje gospodarskie z Lubelskiego, przez Mścisława Bronę; ze Stanisławowskiego, przez Jana Święczyca; z Poznańskiego, przez H. Trąmbczyńskiego; z Kobrzyńskiego, przez F. Czarnockiego; z nad Taśminy, przez Seweryna Korowaj-Metelickiego, a z Trockiego, przez Józefa Bańkowskiego. Wiadomości Literacko-Rolnicze; Nowiny i ogłoszenia gospodarskie.

Przyjechali do Warszawy:

Ciechomski Wojciech Ob: z Budziszyna nr 584; Grabowski Julian Ob: z Krasnegostawu nr 610; Strzelecki Hipolit Ob: z Lubienia nr 601.

Wyjechali: Deskur Jan Ob: do Lublina; Witkowski Teodor Ob: do Jasionny; Zakrzewski Walenty Ob: do Strachówka.

Przyjechali koleją żelazną: Bierzyński Roman Referendarz Stanu z Paryża nr 1308; Baranowski Ignacy Adjunkt Szkoły Głównej z Hejdelberg nr 495.

Wyjechali koleją żelazną: Gabler Frydrych Kupiec do Prus; Wilkońska Bernardyna żona Urzędnika do Berlina.

DONIESIENIA.

Naczelnik Kancelarji Zarządu Komunikacji w Królestwie Polskiem. — Podaje do publicznej wiadomości, że na dostawę materjałów kamiennych do jesiennej konserwacji dróg bitych 1go rzędu w Królestwie od dnia 1go Września do końca roku 1865, w ilości sażenów kubicznych 4601½, na summę rubli srebrem 95,953 obliczonych, odbytą będzie w Warszawie w biurze Zarządu Komunikacji w dniu 8 (20) Października r. b., o godzinie 12stej w południe licytacja przez opieczętowane deklaracje i przelicytowanie głośne. Szczegółowe ogłoszenia licytacji tej dotyczące, jednocześnie w Dzienniku Warszawskim oraz w innych pismach Warszawskich zamieszczone zostały. Warunki zaś na dostawę materjałów, oraz wykazy ilości i rodzaju tychże, mogą być przejrzane codziennie wyjąwszy Świąt i Niedziel, w Kancelarji Zarządu Komunikacji.— **F. Beneveni.** (Dz: War:)

KALENDARZ
DLA
LUDU POLSKIEGO
na rok 1865

Cena złp. 1,

wydany pod kierunkiem

REDAKCJI GAZETY ROLNICZEJ,

wyszedł z druku i zawiera następujące artykuły:

Przedmowa Redakcji Gazety Rolniczej. — Obraz cudowny MATKI BOSKIEJ Ostrobramskiej (z wizerunkiem chromolitografowanym). — Męka i śmierć PANA naszego JEZUSA CHRYSTUSA (z trzema drzeworytami i litografowanym obrazkiem „SYN BOŻY"), przez Juljusza Starkla.— O Mojżeszu (z obrazkiem oddzielnie odbitym), przez Xiędza Xawerego Rogowskiego.— Skąpiec, zdarzenie prawdziwe, (z 3ma rycinami), przez Julję Goczałkowską. — Xiądz i Sierota (z ryciną), przez K. Z.— Polne Kwiatki (Krakowiak), przez J. K. Turskiego. — Flis, przez Teofila Lenartowicza. — Płot słomiany, przez Jana Prusinowskiego.— Rada dla pięknej Maryśi, przez A. E. Odyńca.— Sierota, przez R. z W.— Plony (z ryciną), przez Józefa z Mazowsza.— Opis Krakowa (opowiadanie Marcinka, z 21 rycinami), przez J. K. Turskiego.— Biedni a uczciwi ludzie (powieść z 2ma rycinami), przez Leśniowską. — Mąż i żona, przez Ewarysta Estkowskiego.— Barbara Radziwiłłówna Królowa Polska (z wizerunkiem), przez Brunona Bielawskiego.— Pogrzeb wieśniaka (z obrazkiem), przez Józefa Grajnerta. — Raz kozie śmierć (z 2ma rycinami), przez Janka z Bielca.— Parobcy jacy się zdarzają (z 3ma rycinami), opowiedział Grześ z Mogiły.— Krzywa praca nie popłaca (z 2ma rycinami), przez Józefa Krasuskiego.— Krakowiacy, przez Kazimierza Góralczyka. — Poczciwe nauki.— Kilka Bajek Krasickiego (z 4ma drzeworytami). —Ochranianie zdrowia, przez Walerego Wielogłowskiego.— Co wróży na pogodę, a co na słotę.— Obsadzanie dróg drzewami, pogadanka przez B. Kalickiego.— O drzewie opałowem w jaki sposób oszczędzić go można. — Szalej czyli Lulek, przez Andrzeja Mazura. — Pogadanka pszczolarza (z 4ma rycinami, przez Adama Mieczyńskiego — Rzeczy, które warto wiedzieć, chcąc dobrze, z rachunkiem i oszczędnością gospodarować na własnej zagrodzie. — Wiadomości informacyjne.— Znaczniejsze jarmarki.— Część Kościelna i Astronomiczna. — Zakończenie. — Skład główny w Redakcji Gazety Rolniczej przy ulicy Elektoralnej Nr 760, oraz w Xięgarni G. Gebethner i R. Wolff, przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 415.

Magazyn Mód, Nowości i Okryć Damskich
K. KONSTAŃSKIEJ,

przy ulicy Senatorskiej w domu Bujno Nr 497 c, wprost domu Rezlera.

Nowo urządzony i zaopatrzony we wszelkie nowości zastosowane do pory obecnej, przy jak najstaranniejszem wykonaniu wszelkich tego rodzaju robót i cenach umiarkowanych, pragnie zyskać sobie powszechne uznanie Szanownej Publiczności. Przyjmuję obstalunki i zamówienia, tu na prowincję, co załatwiając najsumienniej, poleca swój Zakład.

K. Konstańska.

(Nr 58.)

Zaginęły **trzy REWERSA**, na złotych 2500, na złotych 2100 i na złotych 220. Uprasza się łaskawego znalazcę aby takowe oddał Hoffmanowej, mieszkającej w Kaliszu, za stosownem wynagrodzeniem. Ostrzega się aby takowych Rewersów nikt nie nabywał, gdyż zrobione zostało stosowne ostrzeżenie.— **Hoffmanowa.** (Nr 73.)

Nabywszy na własność wydanie dzieła p. t. *Szkic Historji Powszechnej*, z dwoma tablicami chronologicznemi, wedle metody A. *Jaźwińskiego*, którego użyteczność już uznaną została, mam zaszczyt zawiadomić, że skład główny w Xięgarni M. *Neudinga*, przy ulicy Rymarskiej tuż obok Komisji Skarbu w domu W. Heyrycha Nr 737/8, po cenie rsr. 1 k. 50. H. *Rafałowicz.*

Dwa **Listy Zastawne** Królestwa Polskiego Lit: B, Nr 23,806 i 24,298, każdy na Rubli sreb: 750 wystawiony, z Kuponami od raty Grudniowej roku bieżącego płatnymi, skradzione zostały. Poszkodowany właściciel poszukiwanie straty przedsiewziął, i o tem Dyrekcją Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego uprzedził. Wiadomości doślėdzić się mogące, przyjmuje Rządca domu Nr 393 A. (Nr 77.)

ZARZĄD ZAKŁADU ZDROJOWEGO
w Szczawnicy.

Poleca Szanownej Publiczności, szczególnie PP. Właścicielom Aptek i Handlom Materjalnym, jako nową zdobycz balnoterapeutyczną:

PASTYLKI SZCZAWNICKIE, *tudzież* **SÓL WYŁUGOWANĄ,** *zawierającą podstawę zdroju Magdaleny*,

które to wyroby chemiczne na posiedzeniu Komissji Balneologicznej C. K. Towarzystwa naukowego w Krakowie, za zbawienne uznane zostały.

Wedle zdania znakomitych Lekarzy:

a) **PASTYLKI SZCZAWNICKIE**, skutkują głównie w przypadkach *niestrawności* z przepełnienia żołądka, *w zgadze i paleniu w dołku podsercowym*, *przeciągłym nieżycie żołądka* (zaflegmieniu), *w osłabieniu* tegoż z odęciem i zatkaniu trzew, w cierpieniach *dnawych i gośćcowych*, *kamykach żółciowych i nerkowych*, *w skrofułach* z obrzmieniem gruczołów.

b) **SÓL SZCZAWNICKA** we wszystkich przypadach, gdzie wody ze Zdroju Magdaleny używają się, jako dodatek bardzo skuteczny do kąpieli, tudzież wewnętrznie w zatkaniu trzew łajnistem.

Pudełko zawierające 64 pastylek z przepisem ich używania 7u łutów wagi Wied:, kosztuje na miejscu Szczawnicy 65 kr. w. a.; Flakony mieszczące w sobie 1 funt wagi w. soli z źródła Magdaleny, 2 złr:; flakony ½ funtowe 1 złr: w. a. (Nr 330).

PANNA uzdatniona do Krawieczczyzny, obeznana z Toaletą Dam, znająca się przytem i na gospodarstwie domowem, życzy przyjąć obowiązek od Świętego Michała. Wiadomość u Pani Pawłowskiej pod Nr 29, dom Szulca, ulica Krakowskie Przedmieście, naprzeciw Zamku. (Nr 103.)

Owiec Matek 150,

do chowu wysoko poprawnych, jest do zbycia. Wiadomość powziąść można w zarządzie Majątku, przez Zakroczym, Wyszogród Gubernja Płocka w Lasocinie. (Nr 3698).

Dodatkowe Wiadomości Literackie.

W xięgarni i składzie nut muzycznych pod firmą *E. Wende i Spółka*, przy ulicy Senatorskiej Nr 2, wprost P. *Dobrycza*, są do nabycia następujące nowości: Wykład filozofji prawa według Fr: Jul: Stahla, przez J. H. S. Rzesińskiego, zł. 20; Wykład Europejskiego prawa narodów, według A. W. Hefftera, przez J. H. S. Rzesińskiego i Dra A. Rydzowskiego, zł. 20; Nauka prozy, poezji i zarys pismiennictwa polskiego w trzech częściach przez F. S. Dmochowskiego, zł. 8; Nowy rok eucharystyczny czyli przygotowania i dziękczynienia do Kommunji Śtej, zł. 10; Szkółka powszechna dla młodzieży ułożona, przez Hipol: Witowskiego tom I, zł. 8; Systematyczny przegląd ryb krajowych, przez A. Wałeckiego, zł. 5.

Nakładem Xięgarni i Składu Nut Muzycznych R. Friedleina, przy ulicy Senatorskiej Nr 460 (6), wyszła z Litografji Władysława Otto, nowa kompozycja na fortepjan W. Osmańskiego, pod tytułem: Zbiór Melodji, ofiarowana Stanisławowi Moniuszce, Dyrektorowi Opery i jest do nabycia we wszystkich Xięgarniach w Warszawie i na prowincji, cena złp. 3. W tejże Xięgarni wyjdzie wkrótce tak pożądany i przez orkiestrę Lewandowskiego i Kuhnego, grywany Csardas Hr: Széchényj.

W braku xiążki do tłomaczenia z łacińskiego na polskie, odpowiedniej klassie trzeciej, Pan *Szyperski*, professor Szkół publicznych, ułożył takową pod tyt: „Selectae ex antiquis scriptoribus historiae. Liber ad usum scholarum delectus." Xiążka ta, zalecająca się szczególnie troskliwem zebraniem przykładów i moralnych sentencji, podaje uczniowi liczny dobór wyrażeń czysto-klassycznych, których znaleść nie może czytając Aureliusza *Victora*. Xiążka ta wyjdzie w połowie przyszłego miesiąca nakładem xięgarni Bernarda *Lessmann*, przy ulicy Rymarskiej Nro 741. Cena złp. 1 gr. 10 (kop: 20).

Na nadchodzące święta u Izraelitów, xięgarnia M. *Frühling*, ulica Nowy-Świat Nr 1249, przygotowała xiążki do nabożeństwa po cenie zniżonej z textem hebrajsko-francuzkim lub niemieckim, wydanie Paryzkie i Wiedeńskie, w ozdobnej oprawie, jakoteż *Techinoth*, dla dam. (Nr 3991)

Nr 39 Czytelni Niedzielnej, wyszedł z druku i zawiera: Opowiadanie o rycerstwie i rycerzach. I. Początek rycerstwa, uzbrojenie, sposób wojowania, zabawy, zatrudnienia i godła rycerskie. Przypomnienie z lat młodości. Różności: Zakład poprawy uliczników w Krakowie. Nagrody za cnotę. Kobiety zecerki.

DONIESIENIA.

Z Hrubieszowa.— Przełożona Pensji Wyższej żeńskiej pięcio-klassowej, zawiadamia szanownych Rodziców i Opiekunów, że kurs nauk na rok szkolny 1864/5, rozpoczął się dnia 15 b. m. z pomocą miejscowych Nauczycieli i Guwernantek.— Delfina *Kalicka*.

Kapitałem 10,000 Rs., poszukuje się kupno Wsi, lub wieczystej albo prywatnej długoletniej Dzierżawy z Inwentarzami, jak również kupno Domu lub Oberży z gruntami, w mieście które ma Szkoły Rządowe. Wiadomość udzieli na listy frankowane Ziółkowski w Częstochowie w domu Załuskowskiego. (Nr 3678.)

DENTYSTA ZIEMIAŃSKI, po powrocie z zagranicy, przyjmuje jak dawniej od godz: 9tej z rana do 1szej, i od 3ciej do 6tej wieczorem. Mieszka w domu W. *Kuszla*, przy ulicy Czystej Nro 415*a*. (3854.)

Z powodu zaszłej okoliczności, jest do wynajęcia od Sgo Michała **Mieszkanie** składające się z czterech Pokoi, Kuchni i Piwnicy do tego, przy ulicy Alexandrja pod Nr 2772, gdzie Obraz MATKI BOZKIEJ. Stróż miejscowy wskaże. (Nr 3882.)

Trzy Pokoje z **Balkonem** i Kuchnia, na 2m piętrze, są do wynajęcia od Śgo Michała r b., przy ulicy Krzywe-Koło, Nr domu 198. (Nr 3766).

DOBRA z Lasem, mające hypotekę w Siedlcach, w ogóle około 70 włók rozległe, w glebie ziemi dobrej, są do sprzedania za cenę i w warunkach przystępnych. Bliższa wiadomość w kancelarji Żbikowskiego Rejenta, przy ulicy Miodowej. (Nr 3974.)

Wiadomość dla Obywateli Ziemskich.

Ktoby z JJWW. i WW. Obywateli potrzebował mojej usługi względem dostarczania **Parobków** Dworskich do robót gospodarskich, raczy uwiadomić mnie listem frankowanym. — **H. Bordasz.** Ulica Piwna Nr 107. (Nr 3887).

Rewers na rzecz mojej Blanko przez staroz: Jankiela Rabinowicza z miasta Stawisk, w Gubernji Augustowskiej, wystawiony na Rs. 100 w roku 1814, złożony w depozycie na ręce trzeciej osobie, jedynie na zapewnienie dotrzymania warunku tegoż wystawiciela ciążące, w niewiadomym czasie zaginął, a że tenże Rabinowicz warunki umówione już dopełnił, przeto uprzedzam ażeby nikt takowego rewersu nie nabywał, gdyż żaduej korzyści z takiegoż mieć nie może, albowiem wszelkie warunki tegoż Rabinowicza zobowiązujące, już w zupełności zostały dopełnione.— **M. Tykocki.** (Nr 3672.)

500 Włók Ziemi jednego obszaru, w tym 150 włók Lasu zdatnego na zagranicę, z wszelkiemi zabudowaniami, różnemi Fabrykami i Inwentarzem wzorowo zaprowadzonego gospodarstwa, nad spławną rzeką na Litwie niezbyt daleko od Pruskiej granicy, jest z wolnej ręki pod bardzo korzystnemi warunkami do sprzedania, lub na zamianę na mniejszy majątek w Królestwie. Dowiedzieć się można przy ulicy Nowo-Karmelickiej Nr 2375d, mieszkania Nr 13, z rana do 9, a po południu od 3ej godziny. (Nr 3769.)

Dnia 25 b. m, z ulicy Podwal, zginął **Piesek** mały, Wyżełek angielski, kasztanowaty, mający uszy wiszące, kark biały, nogi białe i ogon na końcu biały. Uprasza się łaskawego znalazcę, o odprowadzenie go pod Ner 507 przy ulicy Podwal, na 1sze piętro, za stosowną nagrodą. — W razie dostrzeżenia prawnie poszukiwanym będzie. (Nr 122).

Wczoraj rano ciepła stopni 7, w południe 13. Dziś rano ciepła stopni 9, w południe ciepła stopni 15.

Wczoraj rano wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 0. Dziś rano stóp 4 cali 8. (Ubywa).

Teatr Wielki. Dziś, (Trzeci i Ostatni Wieczór Fantastyczny), P. Auboin Brunet. — Jutro, *Antosia Młynarka.* —*Gizella.*

Kurs Giełdy Warszawskiej.— D. 24 Września r. b.: za obligi skarbowe 100 rs. oprócz kuponu żądają rs. 91 kop: 56⅔; za listy zastawne 3go okresu oprócz kup: za 15 rs. żądają rs. 14 k. 69⅔, dają rs. 14 k. 66⅔; za akcje Głównego Tow: Rossyjskiego dróg żelaznych żądają rs. 121 k. 50; za akcje drogi żelaznej W.-Bydg: po rs. 100 i 500 żądają rs. 87 kop: 67, dają rs. 87 k. 50. Wartość kuponu bieżącego od obligów skarbowych rs. 1 kop: 93⅓, od listów zastawnych kop: 15⅓.

W Drukarni Kurjera Warszawskiego.— Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.